

Rola psychologa w pracy z niepełnosprawnymi studentami

Joanna Sztobryn – Giercuszkiewicz
Diana Müller

Trochę praktyki

Akademickie Centrum Zaufania Politechniki
Łódzkiej

- Zatrudniony 1 psycholog w wymiarze $\frac{1}{2}$ etatu
- Obecnie jednostka organizacyjna w strukturze Biura ds. Osób Niepełnosprawnych
- Z usług mogą korzystać wszyscy studenci i pracownicy Uczelni

Ostatni rok działalności ACZ PŁ

- 84 osoby skorzystały z pomocy psychologicznej (w tym 53 osoby niepełnosprawne)
- Większość (71%) spotkań miało charakter jednorazowy, 15% diagnostyczny, 14% dłuższe formy pomocy psychologicznej oparte na kontrakcie
- 74% pacjentów to kobiety

Zgłaszane/diagnozowane problemy:

- problemy z pamięcią i koncentracją uwagi (69%)
- problemy osobiste, rodzinne/z partnerem (77%)
- problemy emocjonalne, samotność, lęk, nieśmiałość (94%)

Zgłaszane/diagnozowane problemy:

- członkostwo w sekcje (2%)
- utrata sensu życia, głęboka depresja (5%)
- niemożność określenia celów życiowych (7%)
- anoreksja i bulimia (5%)
- próby samobójcze (10 %)
- autyzm (<1%)
- głębsze zaburzenia

Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych i Profilaktyki Uzależnień Uniwersytetu Łódzkiego

Na Uniwersytecie Łódzkim zostanie powołane Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych i Profilaktyki Uzależnień, które stanowić będzie połączenie dwóch istniejących funkcji: Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Pełnomocnika Rektora ds. Profilaktyki Uzależnień.

Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych i Profilaktyki Uzależnień Uniwersytetu Łódzkiego

Biuro będzie zatrudniać psychologów i psychiatrę, którzy będą udzielać studentom bezpłatnych porad. Z pomocy będą mogli również korzystać nauczyciele akademicy, aby prowadzone przez nich zajęcia przygotowane były z uwzględnieniem specyficznych potrzeb studentów niepełnosprawnych

Psychologiczna charakterystyka problemów osób niepełnosprawnych

- Walka o przeżycie
- Wyobrażenie śmierci
- Zaburzenia myślenia
- Odczucia fantomowe
- Silne reakcje emocjonalne
- Tendencja do zamykania się w sobie i alienacji

Psychologiczna charakterystyka problemów osób niepełnosprawnych

- Lamentowanie
- Próby zrozumienia niepełnosprawności
- Przymus wyobrażania sobie własnego ciała
- Niska samoakceptacja i niskie poczucie własnej wartości
- Samotność
- Utrata ról społecznych

Psychologiczna charakterystyka problemów osób niepełnosprawnych

- Uzależnienie się od innych ludzi
- Odczuwana zależność może wywoływać zachowania agresywne wobec innych ludzi, prowadzić do pogłębiającej się bierności we wszystkich aspektach życia, może również skłaniać do przyjęcia postawy roszczeniowej – nadmiernej demonstracji własnej niepełnosprawności w celu zapewnienia sobie opieki

Pomoc psychologa powinna sprzyjać pełnej akceptacji siebie przez osoby niepełnosprawne i nauczyć:

- Polegania na wewnętrznych wartościach i standardach ocen zamiast odwoływać się do opinii otoczenia społecznego,
- Nie negowania znaczenia swoich zdolności w rozwiązywaniu problemów,
- Nie tłumienia własnych uczuć i dążeń
- Przejmowania odpowiedzialności za własny los

Pomoc psychologa powinna sprzyjać pełnej akceptacji siebie przez osoby niepełnosprawne i nauczyć:

- Oceniania swojej wartości tak jak ocenia się wartość innych ludzi,
- Nie oczekiwania odrzucenia ze strony innych,
- Nie traktowania siebie jako odmieńca
- Śmiałości.

Zastosowanie tych postulatów sprzyja rozwojowi autonomii i samorealizacji.

Można również nauczyć dostrzegania korzyści z faktu niepełnosprawności:

- Niepełnosprawność jako wyzwanie życiowe, które potrafię przezwyciężyć,
- Niepełnosprawność zwiększa wrażliwość i tolerancję wobec innych,
- Niepełnosprawność wzbogaca o nowe doświadczenia życiowe
- Niepełnosprawność pozwala bardziej doceniać życie

Można również nauczyć dostrzegania korzyści z faktu niepełnosprawności:

- Niepełnosprawność przygotowuje do lepszego przetrwania trudności życiowych,
- Niepełnosprawność umożliwia udzielanie pomocy i dawanie nadziei innym osobom niepełnosprawnym,
- Niepełnosprawność pozwala korzystać ze specjalnych praw i możliwości

Zakres działań psychologa

- poradnictwo dla osób niepełnosprawnych ubiegających się o przyjęcie na studia,
- zapewnienie kandydatom na studia i studentom wsparcia w zakresie poradnictwa zawodowego,
- planowanie ścieżki kariery zawodowej,
- prowadzenie doradztwa psychologicznego dla studentów i pracowników Uczelni,

Zakres działań psychologa

- badanie diagnostyczne zgłoszonych kandydatów i studentów,
- diagnozowanie potencjalnych możliwości oraz wspieranie mocnych stron,
- określanie i udzielanie pomocy psychologicznej,

Zakres działań psychologa

- prowadzenie konsultacji i wsparć psychologicznych dla studentów
 - minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych,
 - zapobieganie zaburzeniom zachowania
 - inicjowanie różnych form pomocy wychowawczej w środowisku akademickim,

Zakres działań psychologa

- rozpoznawanie i analizowanie przyczyn niepowodzeń studentów,
- organizowanie i prowadzenie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla studentów i nauczycieli akademickich,
- prowadzenie treningów i warsztatów rozwijających kompetencje psychospołeczne studentów,

Zakres działań psychologa

- prowadzenie warsztatów integracyjnych dla studentów niepełnosprawnych i pełnosprawnych,
- wspieranie nauczycieli akademickich i innych pracowników Uczelni mających bezpośredni kontakt z osobami niepełnosprawnymi.

Organizacja pracy psychologa na Uczelni

- Częstotliwość dyżurów
- Warunki pracy psychologa
- Narzędzia pracy psychologa
- Promocja usług psychologicznych
- Kodeks etyczno-zawodowy psychologów
- Miejsce psychologa w strukturze organizacyjnej uczelni
- Finansowanie usług psychologicznych

Podsumowanie

Praca psychologa akademickiego jest niezbędna. Nie ma co do tego żadnych wątpliwości. Psycholog jest jak pogotowie ratunkowe: szybko, na miejscu rozpoznaje problem i decyduje o pomocy.

Dziękujemy za uwagę

Joanna Sztobryn – Giercuszkiewicz

Kierownik Biura ds. Osób Niepełnosprawnych Politechniki Łódzkiej
Al. Politechniki 5 , 90-924 Łódź, giercuszkiewicz@p.lodz.pl

Diana Müller

Biuro Pełnomocnika Rektora Uniwersytetu Łódzkiego ds. Osób Niepełnosprawnych
ul. Lindleya 3 , 90-131 Łódź, dmuller@uni.lodz.pl

Patronat:

**Konferencja jest współfinansowana ze środków
Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**

